

രാമചരിതം: എൻപത്തിമൂന്നാം പടലം
വ്യാഖ്യാ: വിഷ്ണു വി എസ്

രാമചരിതം: എൺപത്തിമൂന്നാം പടലം
വ്യാഖ്യാതാവ്: വിഷ്ണു വി എസ്
(മലയാളം: കവിത)

Editorial content © 2023, Vishnu V S

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of [River Valley Technologies](#).

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [X_YL^AT_EX](#) from [T_EXLive](#) 2020 and the cloud framework, [Ithal \(ഇതൽ\)](#). The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of [Creative Commons Attribution ShareAlike](#) license for free download and usage.

[The Court of Ravana](#), a painting by Annonymous. The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

[Sayahna Foundation](#)

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

രാമചരിതം:
എൺപത്തിമൂന്നാം പാലം

സംഗ്രഹം

വാനരന്മാരെ മഹാപാർശ്വൻ വധിക്കുന്നു. അംഗദൻ പരിഘം കൊണ്ടു രാക്ഷസനെ അടിക്കുന്നു. ജാംബവാൻ ശിലയിടുത്തെറിയുന്നു. ശിലയേറ്റ് മഹാപാർശ്വന്റെ തേത്, കതിര, സാരഥി എന്നിവ തകരുന്നു. രാക്ഷസൻ എല്ലാവരേയും അമ്പുകൊണ്ട് തകർക്കുന്നു. അതൊഴിഞ്ഞുമാറിയ സുഗ്രീവൻ തന്റെ മുഷ്ടികൊണ്ടടിച്ചു മഹാപാർശ്വനെ വധിക്കുന്നു. അതിൽ രാവണൻ കോപാകലനാവുന്നു. തേരാളിയോടു് തേരു തെളിക്കാൻ പറയുന്നു. രാവണൻ ഏറിയ മദത്തോടെ യുദ്ധക്കളത്തിലേയ്ക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നു.

പാട്ട് 1

ഇച്ചകമുളലെക്കമളവനിലകം മാപാ-
രിച്ചനൊടുങ്കാത പടെച്ചഴവന്തു തേർമേൽ
കെച്ചിലൈ തരിത്തു ചരമാരിപൊഴിഞ്ഞങ്കം
കണ്ടകവിവീരരുടൽകൊണ്ടു ചകലിത്താൻ
വിഞ്ചെയെൻറുമാറുമാറുകരമറ്റു തുടെയറ്റും
വീഴ്ത്തിതുലകിൽച്ചീരം മുറിത്തുമിമൈയോർക്കോൻ-
വച്ചിരന്നടന്തവഴിതാനവരടങ്കംവണ്ണമരി-
വീരരാരുനാഴികൈയകത്തേ.

ലോകത്തെ തന്നെ ഉലയ്ക്കാൻ ശക്തിയുള്ള മഹാപാർശ്വൻ യുദ്ധക്കളത്തിലെ പടയെ പൊതിയുന്നു. തേരിൽനിന്നു കൈവീല്പുകൾ ധരിച്ച് മഴപോലെ ശരമെയുന്നു. അതിൽ കപിവീരന്മാരുടെ ഉടലുകൾ ശകലിച്ചു. അത്തുതം തോന്നുമാറു കരം മുറിഞ്ഞും തുടയറ്റും ശിരസ്സു മുറിഞ്ഞും ഒരു നാഴികകള്ളിൽ വാനരവീരർ, ദാനവന്മാർ ദേവേന്ദ്രന്റെ വജ്രത്താൽ കടുങ്ങിയതു പോലെ ഉലകിൽ വീഴുന്നു.

കുറിപ്പ്

വിഞ്ചെ — അത്തുതം
ഇമൈയോർക്കോൻ — ദേവേന്ദ്രൻ

പാട്ട് 2

നാഴികൈയകത്തവനുടേ ചരങ്കളാലേ
നാലുതിചെയ്യും കവികടൻ മുടിവുകണ്ടാൻ
ആഴിപതറും മതിയുള്ളങ്കതനന്നേര-
ത്തായുതമയം മറുവറും പരികമൊൻറാൽ
ഏഴുലകവും നെറികെടക്കുലെയും വൻപോ-
രേലുമന്നിചാചരനെയെറ്റിനനതേറ്റേ
റ്റുഴിമിചൈ വീഴ്ത്തനൻ വില്ലുംചചരവുമായ്പ്പോ-
യുൾക്കനവുമോഴിത്തുലൈത്തവുടലൊടും.

നാഴികയ്ക്കുള്ളിൽ നാലുദിക്കിലുമുള്ള വാനരന്മാർ മഹാപാർശ്വന്റെ അമ്പിനാൽ വീഴുന്നതു് കടലുപോലെ ഗംഭീര ബുദ്ധിയുള്ള അംഗദൻ കണ്ടു. ആ നിമിഷം എതിരറ്റു ആയുധമായ പരിഘം എടുത്തു് ഏഴു ലോകത്തെയും തളർത്താൻ ശക്തിയുള്ള രാക്ഷസനു നേരെ പ്രഹരിച്ചു. അതേറ്റ് വില്ലും ശരവും വിട്ടു് ഉള്ളിലെ കനമാകെ ഒഴിഞ്ഞുലഞ്ഞ ശരീരത്തോടെ അയാൾ നിലം പതിച്ചു.

കുറിപ്പ്

മറുവറും — എതിരറ്റു
ഊഴി മിചൈ — നിലത്തു്

പാട്ട് 3

ഉൾക്കനമഴിത്തുലകിൽ
വീഴ്ത്തവനെഴും മുൻ,
ഉന്നതിപെരുത്ത മലെയൊത്ത
ചിലെയൊൻറാൽ
തിയ്ക്കിന നിചാചരർവെലം
നടുങ്കംവണ്ണം
ചിക്കനയെടുത്തെറിതു
ചാംപവനന്നേരം
എൾക്കുതരമാം വണ്ണമുടൈത്ത
നയമ്മാ പാ-
രിച്ചനുള്ള തേർകതിരെ
താരതിയിവെല്ലാം
ഉൾക്കിളർചിനത്തിനൊടുണർ
നെഴുത്തുപോർക്കാ-
യൊക്കയരിവീരരൊടര
ക്കനെതിരിട്ടാൻ.

നിലം പതിച്ചവൻ എഴുന്നേല്ക്കുന്നതിനു മുമ്പ് രാക്ഷസസൈന്യം നടുങ്ങും വിധത്തിൽ മലയ്ക്ക് തുല്യമായ ഒരു കല്ലെടുത്തു് ജാംബവാൻ എറിഞ്ഞു. അന്നേരം ആ മഹാപാർശ്വന്റെ തേർ, കതിര, സാരഥി എന്നിവയെല്ലാം എള്ളിനെപ്പോലെ ഉടഞ്ഞു. മഹാപാർശ്വൻ ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞ കോപത്തോടെ ഉണർന്നെഴുന്നേറ്റു വാനരരോടു് എതിരിട്ടു.

കുറിപ്പ്

ചിക്കനെ — വേഗത്തിൽ

പാട്ട് 4

ഇട്ടനനരിതു കവിമനരെയമ്മഞ്ചി-
തിത്തനയെന്നാതളവുമ്പുകൊടു വമ്പാൽ
ഒട്ടലർകലാന്തകനങ്കുതനെയയ്ത-
ങ്കൊക്കയുടലം പിളന്തയൻറനന്ൻ-
മെയ്തേൽ നട്ടനന്ദൻപകഴിമുൻറുപടൈയാളും
നായകരിൽവാക്കിയൽ കെവാഴ്ക്കനെയുമമ്പാൽ
അട്ടനക്കെയിട്ടരികൾകോൻ വളർചിനത്താൽ
അപ്പൊഴുതിരിപ്പെഴുകെടുത്തതു തിരിത്താൻ.

ശത്രുക്കൾക്ക് കാലനായിട്ടുള്ള മഹാപാർശ്വൻ അളവറ്റ വീറോടെ വാനരമന്നരെ അമ്പുകൊണ്ടു രിഞ്ഞു് നിലത്തിട്ടു. അംഗദന്റെ ശരീരം പിളർന്നു. ജാംബവാന്റെ ശരീരത്തിൽ മൂന്ന് അമ്പുകൾ തറച്ചു. പടയെ നയിക്കുന്ന നായകനായ ഗവാക്ഷനേയും അവെയ്തു. അംഗദനപ്പോൾ കോപത്തോടെ ഒരു ഇരുമ്പെഴുകെടുത്തു തിരിച്ചു.

കുറിപ്പ്

ഒട്ടലർ — ശത്രുക്കൾ
അയൻറനയൻ — ബ്രഹ്മപുത്രനായ ജാംബവാൻ
അട്ടനക — ചേർത്ത ആഭരണം

പാട്ട് 5

തിരിത്തവനിരണ്ടു കരതണ്ടുകൊടു പോരിൽ-
ത്തിളെപ്പുടയരക്കനുടലം പൊടിപടുപ്പാൻ
ഒരുജ്ഞമനേകമതുകൊണ്ടെറിനനൻകു-
ടൊടുക്കമണൈയാ വെലമുള്ളോനകലനിന്റേ.
കരുത്തിളകം വൻചിലെയുംവാണങ്കളുമൊക്ക-
ക്കനത്തപരികം വന്തുക്കിടൈത്തളവിലോരാ-
യിരത്തോളം നറുങ്കുപടൈവീഴ്ത്തന കരത്താ-
ലിമൈക്കുംമുമ്പടിത്തനനിചനെയരക്കൻ.

മഹാപാർശ്വൻ കരത്താൽ പ്രഹരിക്കുന്നു. ബലവാനായ അംഗദൻ തിരിച്ച് യുദ്ധവീര്യമുള്ള മഹാപാർശ്വന്റെ ശരീരം പൊടിയാക്കാൻ ഉടനേതന്നെ പരിഘമെടുത്തെറിഞ്ഞു. പരിഘം വന്നുചേർന്നതും ബാണങ്ങളും വൻവീല്പുകളും ആയിരങ്ങളായി നറുങ്ങിവീണു. ആ നിമിഷം മഹാപാർശ്വൻ കൈകളാൽ ഹരിശനെ അടിച്ചു.

പാട്ട് 6

അരക്കനരിമന്നനെയിടത്തുകരതണ്ടാ-
ലനന്തരമെടുത്തുപരചൊൻറാളിവിളങ്ക-
ത്തരിത്തരികൾ നായകനെ വെട്ടിനൻവീരെന്താ-
തരിത്തതു കഴിഞ്ഞെഴുതു മുട്ടികൊടുക്കുട
ഉരത്തിടയിത്തുടൽ പിളർത്തുലകിലിട്ടാ-
നൊരുജ്ഞമരക്കനെയരിന്തിരൻനമൻതൻ
പുരത്തിനു നടത്തിനനെതിർത്തു പിണരങ്കം
പുരന്തരനെൻറാന്തരം പക്കൈതുകലിചത്താൽ.

വാനര രാജാവിനെ കരദണ്ഡം കൊണ്ടടിച്ചതിനു ശേഷം. ആ രാക്ഷസൻ ഒരു മഴു (പരശു) വെടുത്തു വേഗത്തിൽ അംഗദനെ വെട്ടി. അതിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറി, രാക്ഷസന്റെ മാറിടത്തിൽ മുഷ്ടികൊണ്ട് അടിച്ചു് ഉടൽ പിളർന്ന് നിലത്തിട്ടു അംഗദൻ ആ നിമിഷം. പരുഷ യുദ്ധത്തിൽ കോപത്താൽ പിളർന്ന ദേവേന്ദ്രനെ പോലെ അംഗദൻ രാക്ഷസനെ യമപുരത്തേക്ക് അയക്കുകയും ചെയ്തു.

കുറിപ്പ്

പിണരങ്കം — പരുഷമായ അങ്കം

പാട്ട് 7

വക്കൈതു കലിചംകൊടമരാരികളെ വാനോർ
വരൻ ചിതറുംവണ്ണമന്നിചാചരനുടേ മെയ്
വക്കൈത കവിവേന്തനൊടിരാവണനു കോപം
വളർത്തിതുലകങ്കളെരിയുന്തരമന്നേരം
ചെകന്നടുങ്കമാറലറിനാർ കവികൾ വമ്പോർ
തിറംകിളരുമങ്കുതനെ വാതവനുവന്താൻ
അകമ്മികനിറത്തുതിതം വേന്തനടലാർ പോർ-
ക്കടുത്തവരെ വാനരരൊടുക്കിനതുകണ്ടേ.

രാക്ഷസന്റെ ഉടൽ പിളർന്ന അംഗദനോടു ആ നിമിഷം ലോകം എറിയുന്ന പോലെ രാവണനു കോപം വളർന്നു. വാനരന്മാർ ലോകം നടുങ്ങുമാറലറി. പോർവീര്യമുള്ള അംഗദനോടു ദേവേന്ദ്രനു അനുക്മ്പ തോന്നി. പോരിനുവരുന്ന ശത്രുക്കളെ വാനരന്മാർ ഒടുക്കുന്നതു കണ്ടു് ശ്രീരാമനു ഹൃദയം നിറഞ്ഞു.

കുറിപ്പ്

ഉവന്താൻ — സ്നേഹിച്ചു

പാട്ട് 8

കണ്ടേനെന്തനിരികൾ വമ്പടൈയോടും താൻ
കൈയുക്കിനാൽ കവികൾ വെൻറുതിനിയെൻറാൽ-
ക്കണ്ടേനിരാമനുമിലുജ്ഞനു മെമ്മിൽ-
ക്കണ്ടാലുയിർപ്പുതരിവീരരുമെന്മേടം
തിണ്ടേർ നടത്തനല്ല ചുതനൊടുക്കുറി-
ച്ചുമ്മേ തെളിക്കു വളർതേരെനവുരെത്താൻ
മണ്ടോതരികു വരൻവെയുവരനേകം
വങ്കോടികൂടിനതുപോലൊളിവുപറ്റാൻ.

രാവണൻ ആത്മഭാഷണ സമാനമായി സുതനോടു പറയുകയാണു്: ‘തന്റെ മന്ത്രികളെ വൻപടയോടു കൂടിയ വാനരന്മാർ തങ്ങളുടെ കയ്യുക്കിനാൽ ജയിച്ചതു കണ്ടു. രാമനും ലക്ഷ്മണനും വാനരവീരന്മാരും ജീവിക്കുന്നതും കണ്ടു.’ എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു യുദ്ധത്തിലേയ്ക്ക് തേരുതെളിക്കാൻ അറിയിക്കുന്നു. സൂര്യതേജസ്സോടെ മണ്ഡോദരി കാന്തനായ രാവണൻ തിളങ്ങി.

കുറിപ്പ്

വെയുവൻ — സൂര്യൻ

പാട്ട് 9

പെറ്റാനിരാമനുരെ കമ്പകരുണൻ പേർ-
പെറ്റൊരെൻ മക്കളെയടുത്തവരെൻറായ്
ഉറ്റോരെൻ മത്തിരികളുപ്പുവിയിൽ മുർച്ചൊ-
ല്ലുണ്ടായിരുന്ത പടൈയാളികളളെ മറ്റും
കറ്റോരയത്തിരങ്കളും നയങ്കളും പോർ
കറ്റോരനിതി കിളർ തോതരരമുറ്റം
ചൊറ്റനിലക്കെ നകർ തന്നെയുമെരിത്താൻ
ചെൽവം തഴെഴത്തവനേയൊരുവനിൻറേ.

രാവണൻ പറയുന്നു: ‘കുംഭകർണ്ണനേയും പേരെടുത്ത തന്റെ (രാവണന്റെ) മക്കളെയും അടുത്തവരെയും നല്ല ഉറ്റവരെയും എന്റെ മന്ത്രികളെയും ലോകത്തിലെ മുൽച്ചൊല്ലുണ്ടായിരുന്ന പടയാളികളേയും അസ്ത്രവും നയവുമറിയുന്നവരെയും യുദ്ധം പഠിച്ചവരെയും നീതികിളർന്ന സഹോദരരേയും മുഴുവൻ വധിച്ചു. ലങ്കാനഗരത്തെ തന്നെ കത്തിച്ചു. അങ്ങനെ രാമൻ പ്രസിദ്ധനായി. അവൻ മാത്രമാണു് ഇന്ന് ഐശ്വര്യത്താൽ വളർന്നവൻ.’

കുറിപ്പ്

കറ്റോർ — പഠിച്ചവൻ
ചൊറ്റാൻ — വധിച്ചു
ചല്ലം — ഐശ്വര്യം

പാട്ട് 10

ഇൻറേതു ചെയ്യില്ലുമിലക്കെ നകർച്ചുട-
ള്ളിടിൻറ വൈരവും നിചാചരരെയെല്ലാം
വെന്റോരുവമ്പക്കെയുമൊക്കഴിയും വണ്ണം
വീയ്കിൻറിതുണ്ടുലകിൽ വമ്പകഴിയാൽ യാൻ
നൻറായ് മതിത്ത കവിവീരരെയും മാനം
ഞാലത്തുൾ മിക്കരചന്മാരെയുമെതിർത്താൽ
എൻറേയുരെത്തനനനേകം മുകിലൊൻറി-
ച്ചിടും മുഴക്കമെന്നുമൊച്ചവിളയിത്തേ.

ലങ്കയെ ചൂട്ടുകരിച്ചതിലുള്ള പകയും രാക്ഷസരെ കൊന്നതിലുള്ള വൈരവും ഇല്ലാതാക്കുന്നവിധം, നന്നായി മദിച്ച കപിവീരരേയും ഭൂമിയിലെ മികവുറ്റ ആ രാജാക്കന്മാരേയും അമ്പാൽ ഞാൻ നിലത്തു വീഴ്ക്കും എന്നിങ്ങനെ അനേകം മേഘങ്ങൾ ചേർന്നുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദസമാനമായി രാവണൻ പറഞ്ഞു.

കുറിപ്പ്

ഞാലം — ഭൂമി

പാട്ട് 11

ഇച്ചാൽ നിചാചരർ
കുലത്തിലറിയിത്തച്ചിടും
പടൈക്കൊരു തിളെപ്പു
വിളിയിത്തേ-
നച്ചായിനാനരികുലത്തിനെതിരിട്ടേ
നൻറായ്പ്പൊഴിന്തവർ
മെയിൽ പകഴിയാലേ വിഞ്ചെയെൻറും
പടിനടത്തി
വളർത്തേരും വിരന്നിചാചര
കുലാതിപതി പോർക്കാ-
യച്ചോരിയും നിണവുമാടി
മതിക്കെവി-
ട്ടുപ്പോർക്കളത്തിലുള്ളനായിതു
മതിത്തേ.

ഈ വാക്കുകൾ നിശാചരന്മാർ കുലത്തിലറിയിച്ചു. എതിരിട്ട വാനരന്മാരുടെ ശരീരത്തിൽ അമ്പുപൊഴിച്ചു അവരുടെ കുലത്തിനും രാവണൻ വിഷമായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ അത്തുതമെന്നപോലെ തേർനടത്തി, ചോരയിലാറാടി, മദിച്ചുകൊണ്ടു് വീരനായ നിശാചരചക്രവർത്തി യുദ്ധത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു.

കുറിപ്പ്

നച്ചു — നഞ്ചു്, വിഷം

വിഷ്ണു വി എസ്

സംസ്കൃത സർവകലാശാല കാല
ടിയിലെ മലയാളവിഭാഗം മൂന്നാം
വർഷ ഗവേഷകനാണ്.

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: editors@sayahna.org.
- പ്രതികരണങ്ങൾ editors@sayahna.org എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കുകയോ, ഈ **വെബ് പേജിൽ** കമന്റുകളായി ചേർക്കുകയോ ചെയ്യുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.